

Nyttig om pensjon – medlemsmøte

Pensjon etter ny modell

VIKTIG!

- Vi kan ikke svare på hvor mye i pensjon du vil få.
- Vi kan ikke svare på når det lønner seg for deg å gå av.

Innhold

- **Kort om pensjonssystemet i Norge**
- **Pensjonsreformen**
- **Folketrygden (NAV)**
- **Levealdersjustering**
- **Ny offentlig tjenstepensjon (SPK og KLP, samt andre kommunale pensjonskasser)**
- **Ny offentlig AFP**
- **Kort om overgangsordning og betinget tjenstepensjon**

Kort historisk tilbakeblikk

Folketrygden etableres.
Grunnstenen i
velferdsstaten.

Skal pensjonsalderen
ned til 60 år?
AFP etableres.

1936

Opprettelsen av lov om
alderstrygd.
Pensjonsalder satt til 70
år.

1967

1973

Pensjonsalder satt
ned til 67 år.

1980-
2000

2011

Pensjonsreformen

Pensjonsreformen – fra 2011

- Iverksettes fra 2011 og skal være i full effekt innen 2025.
- Nytt system for opptjening av pensjon som delvis vil gjelde for personer født mellom 1954 og 1962.
- **Full effekt for personer født i 1963 eller senere.**
- **Levealdersjustering**
- Fra besteårsregel til **alleårsregel**.
- Ingen garanti for 66% ved 30 års opptjening.
- **Fleksibelt uttak** fra 62 – 75 år
- **Jobb så mye du vil** når du tar ut folketrygd (NAV).

shutterstock.com · 1995387035

Ulike pensjonsordninger

- Ytelsespensjon
- Offentlig tjenestepensjon (SPK, KLP)
- Innskuddspensjon
- Hybridpensjon

Pensjonssystemet - Syltetøyglasset

- Pensjonsbeholdningen fylles opp fra fødsel og frem til du slutter å jobbe
- **FOLKETRYGD** = obligatorisk nasjonalt sikkerhetsnett
- **TJENESTEPENSJON** = penger arbeidsgiverne dine sammen sparer for deg
- **EGEN SPARING** = Individuell pensjonssparing

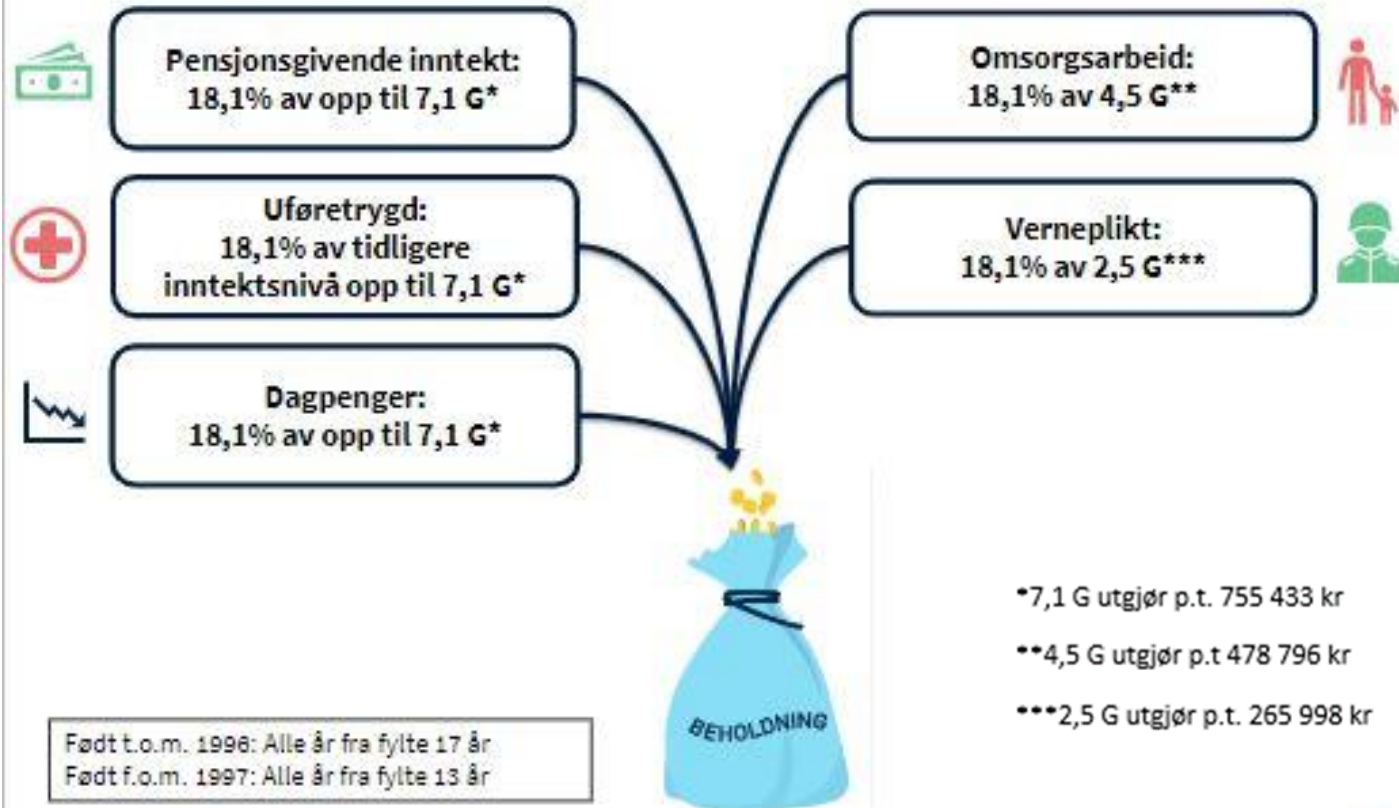

Folketrygden (NAV)

Årlig arbeidsinntekt - årlig opptjening

Årlig oppregulering

Beholdningen vokser:

1. Nye penger legges til hvert år.
2. Selve beholdningen oppreguleres hvert år.

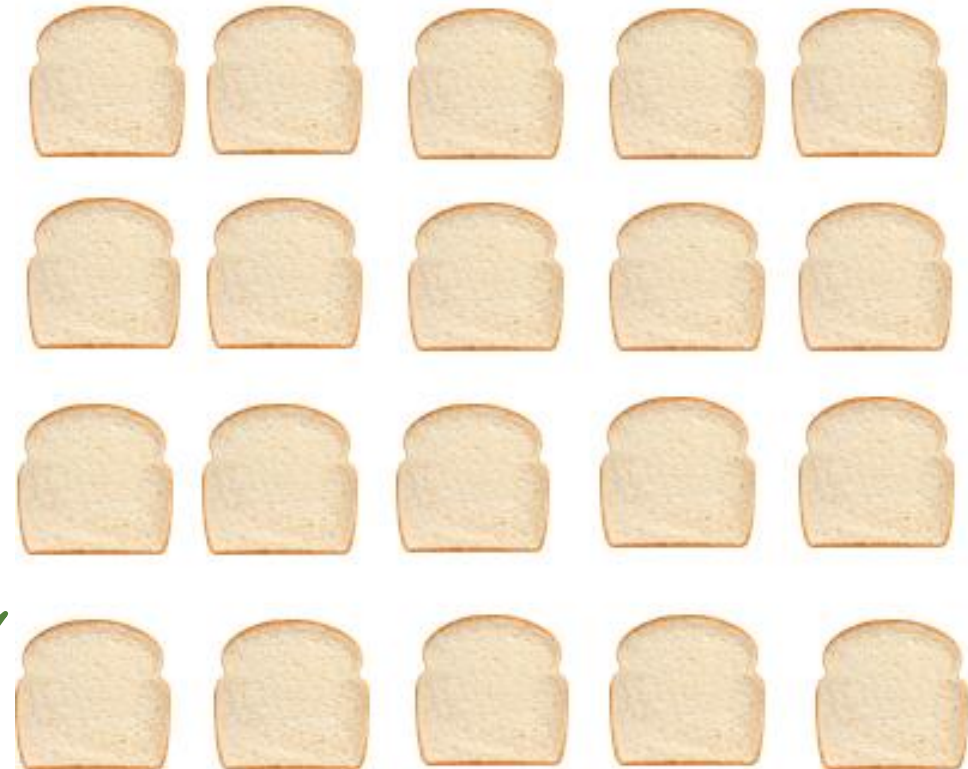
Levealdersjustering av Folketrygden (delingstall)

- pensjonsutbetalingene skal justeres
- opptjente pensjonsrettigheter fordeles på flere år
- beregning på antatt levealder for hvert årskull
- gjøres ved 61 år
- innføres for årskull f.o.m. 1943
- kan kompenseres ved å stå i jobb også etter fylte 67 år

Levealdersjustering

Størrelsen på
syltetøyglasset =
pensjonsbeholdning

Antall skiver = antall år
som pensjonist

RESSURSER

- Spørsmål og svar, pensjonsfilmer:

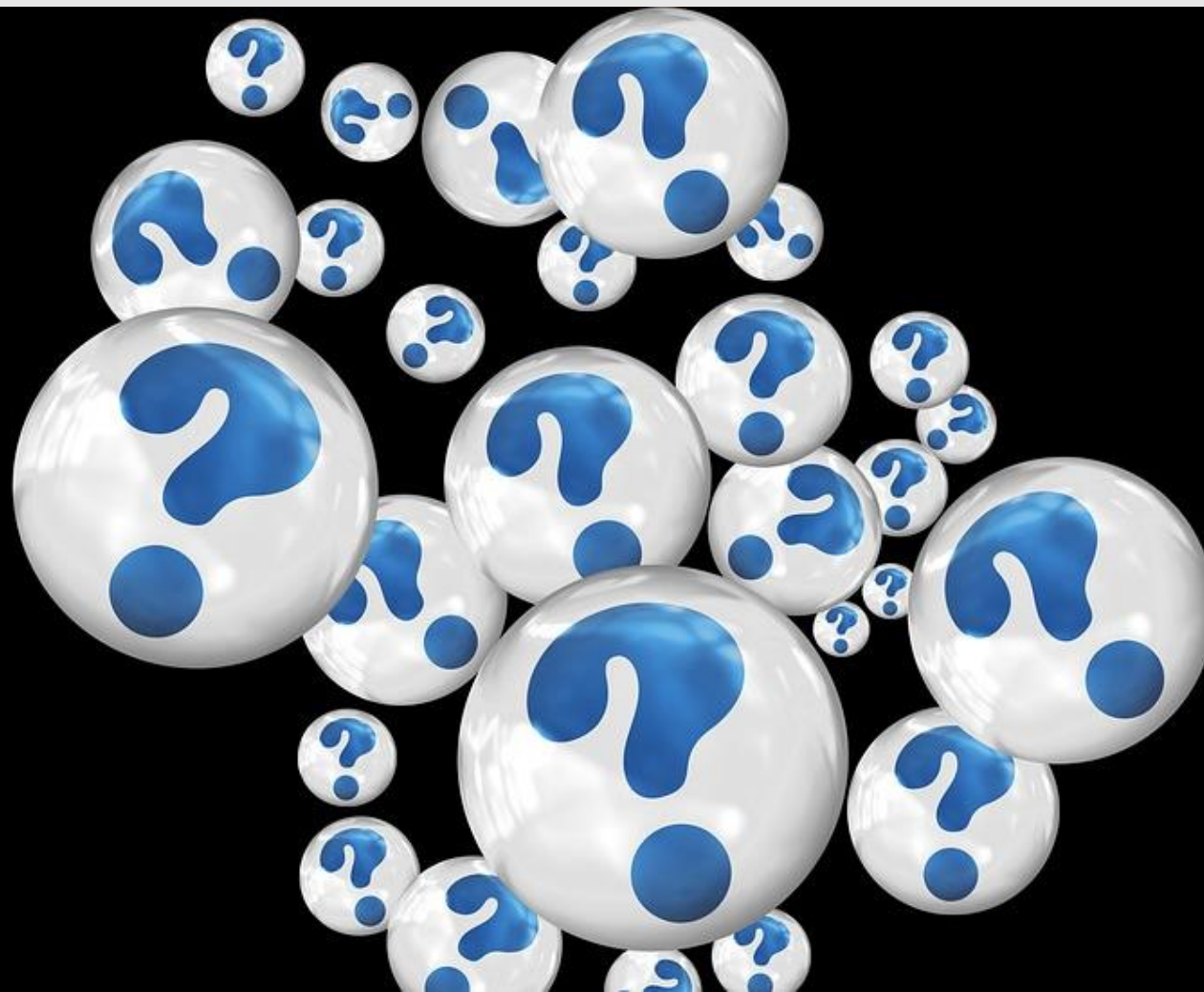
Min pensjon – NAV: www.minpensjon.no

- Pensjonstelefonen 55 55 33 34

Din pensjon

Nettjenesten Din pensjon gir deg god oversikt over egen pensjon. Her kan du blant annet se din opptjeningen, beregne fremtidige pensjon, søke om pensjon og få oversikt over utbetalingsdatoer.

Offentlig tjenestepensjon fra 1. januar 2020

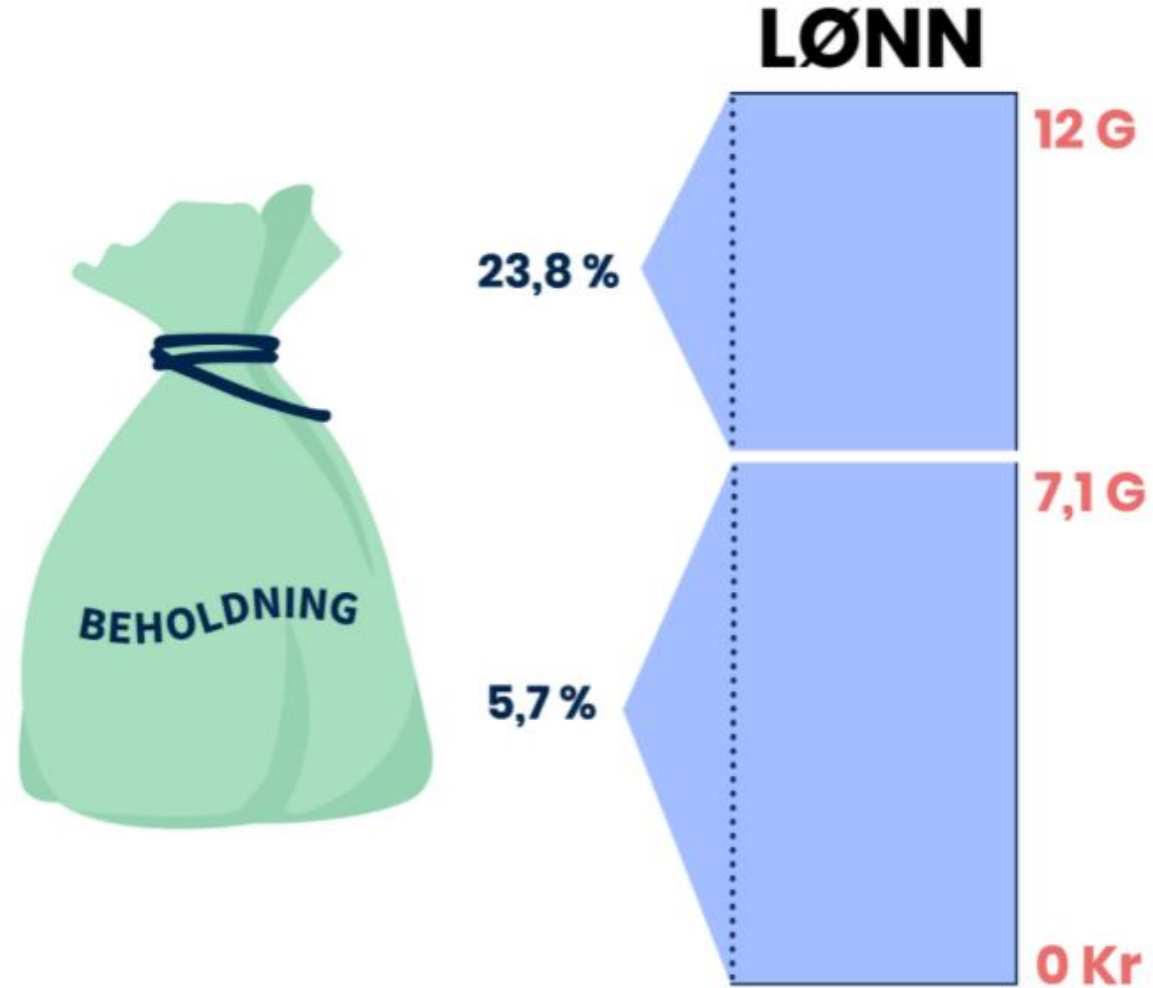

Opptjening av tjenestepensjon

- **Alleårsopptjening** frem til 75 år
- **Påslagsmodell**
  - Mer tilpasset folketrygden og tjenestepensjonene i privat sektor
- **Livsvarig utbetaling**
- Pensjonen blir høyere jo lenger du jobber

Hvordan tjener du opp til alderspensjon?

Offentlig tjenstepensjon forts...

- Beregnes **uavhengig** av folketrygden
  - Dvs: Netto pensjon
- Kan tas ut **fleksibelt** fra 62 – 75 år
  - Seinere uttak gir høyere utbetaling
  - Kan ta ut full eller delvis pensjon
- Kan fritt kombineres med **arbeidsinntekt**
  - uten at pensjonen reduseres
- **Særaldersgrenser** skal utredes mer
  - Mest aktuelt for sykepleiere, politi og forsvarsansatte.

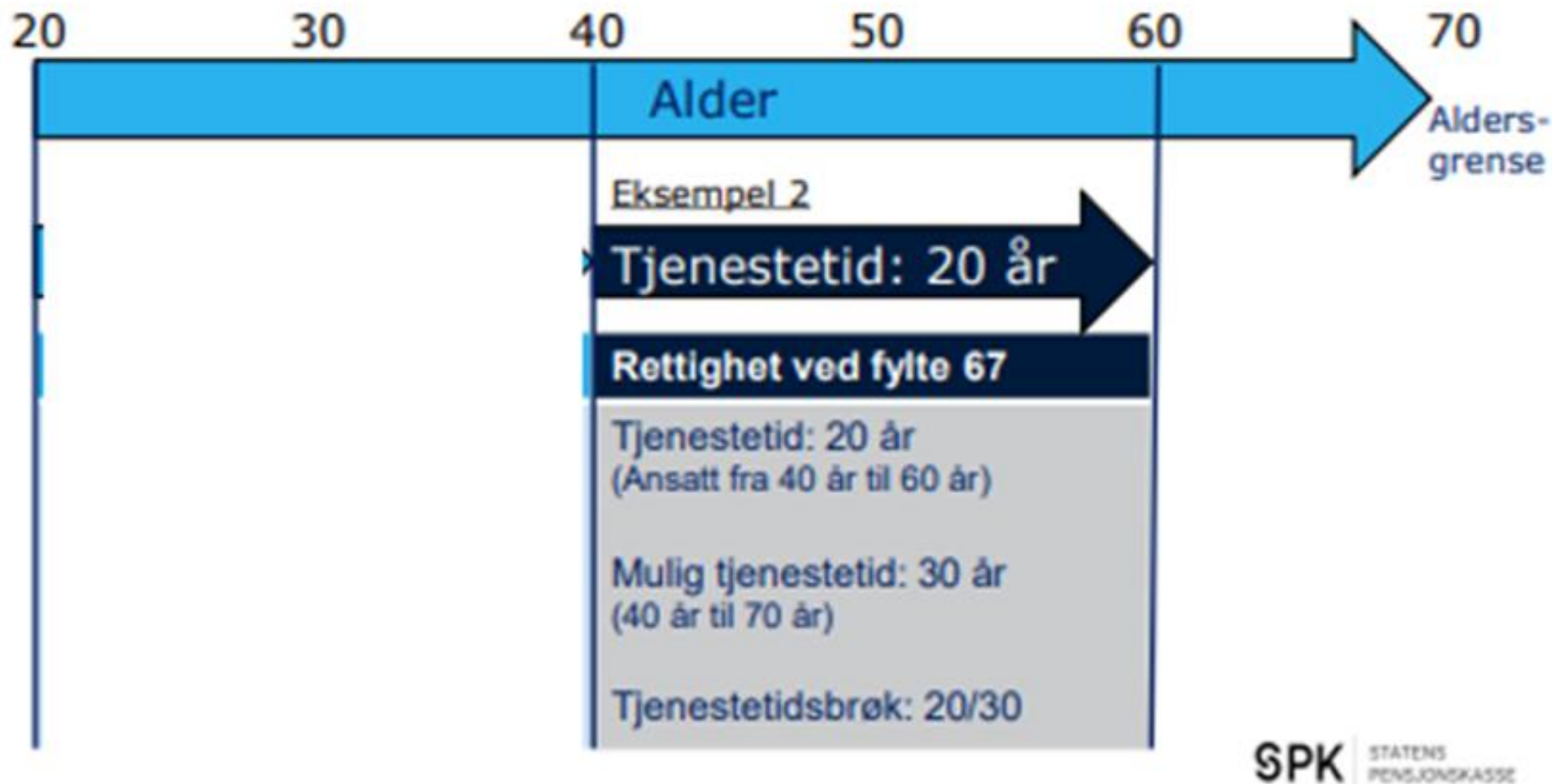

for dagene som kommer

Oppsatt alderspensjon: Offentlig → Privat

Oppsatt alderspensjonpensjon: Privat→Offentlig

Opptjening før 2020

Figuren viser pensjonen din ved årsskiftet
2019-2020 →

- Tid i offentlig stilling før 2020 blir en hvilende rett («oppsatt rettighet»).
- Samordning med folketrygden ved pensjonering.
- Kan tas ut fleksibelt.

**Dagens brutto
(Hvilende rett)**

Folketrygd

Opptjening før 2020 + opptjening fra 2020 →

- Tid i offentlig stilling før 2020 blir en **hvilende rett**.
- **Samordnes** med folketrygden ved pensjonering.
- Kan også tas ut **fleksibelt**.
- **Påslagsmodellen** kommer i tillegg.

Påslag

Dagens brutto

Folketrygd

Overgangsordninger

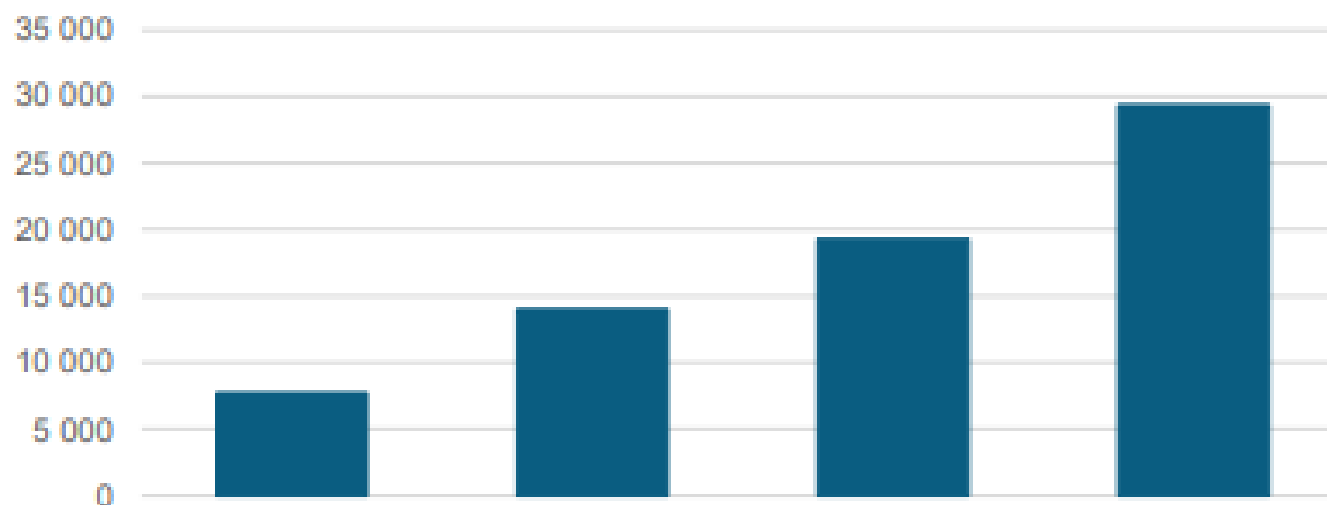
- 2011-tillegget gjelder for de født i perioden 1963-1967
  - Livsvarig påslag
- Overgangstillegg dersom du går av med AFP – 1963-1970
  - Går til de første årskullene som dagens AFP
  - Utbetales fra 62 til 67 år

Eksempel fleksibelt uttak ny opptjeningsmodell

Årlig pensjon

Uttaksalder	62 år	65 år	67 år	70 år
Beholdning	156 750	250 800	313 500	407 550
Delingstall	20,35	17,92	16,30	13,89
Årlig pensjon	7 703	13 996	19 233	29 341

Eksempel 1963-kullet, årlig inntekt 550 000 kr

Kun
tjeneste-
pensjon

NY offentlig AFP (Ikke vedtatt)

- Gjelder for årskullene **fra 1963**
- En **påslagsmodell**
- Er en **livsvarig** tilleggspensjon
  - som i privat sektor
  - Kan tas ut fleksibelt fra 62 år (i tillegg til lønn eller alderspensjon fra folketrygd/tjenestepensjon).
  - Høyest utbetaling ved utsettelse til 70 år

Ny offentlig AFP - opptjening

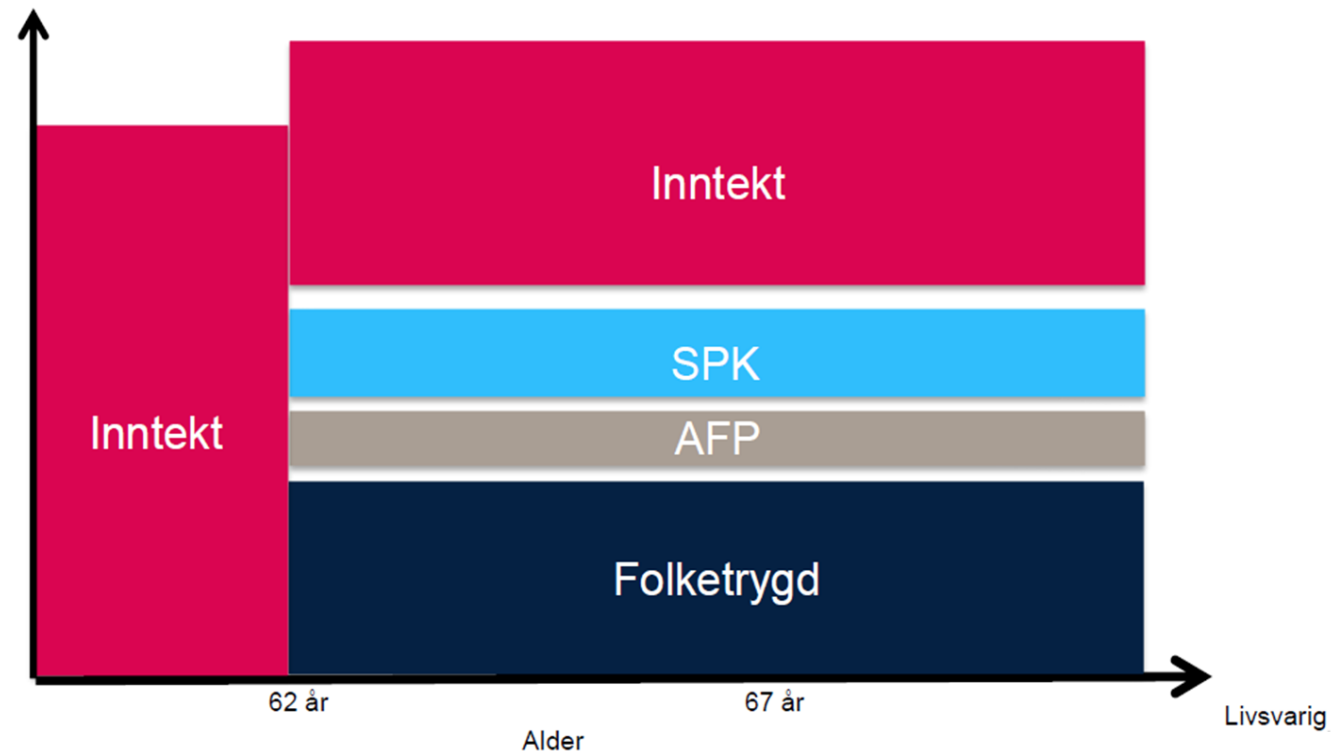
Opptjening i perioden 13 år
og frem til 61 år

- 4,21 % av
pensjonsgivende inntekt
(fra både offentlig og
privat sektor) opp til 7,1 G

Levealdersjusteres ved å
dele AFP-beholdningen på
folketrygdens delingstall på
uttakstidspunktet

NY offentlig AFP

Betinget tjenestepensjon — Hvis du ikke oppfyller kravene

- For dem som ikke kvalifiserer for ny AFP
- Et lavere nivå enn ordinær AFP
  - 3 % av pensjonsgrunnlaget (i offentlig tjeneste) opp til 7,1 G (opptjening starter 2020)
  - Opptjening til og med det året man fyller 61 år
- Fleksibelt uttak fra 62-70 år
  - Ved uttak beregnes den årlige pensjonen ved å dividere opptjeningen med folketrygdens delingstall.
- Usikkert om det vil omfatte uføre

Mottak av betinget tjenestepensjon innebærer at ordinær AFP ikke innvilges, heller ikke på et senere tidspunkt.

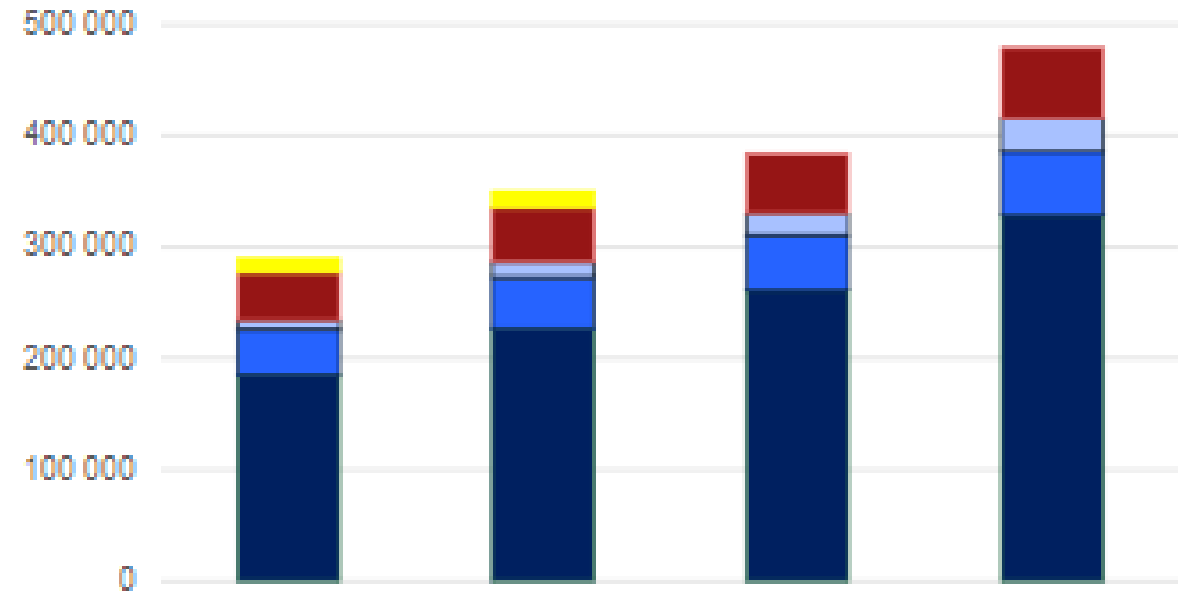
Samlet pensjon

- **Folketrygd**
- Oppsatt/**hvilende rett** (tidligere bruttopensjon)
- Ny **påslagsmodell** fra 01.01.2020
- **Ny AFP** eller betinget tjenestepensjon (p.t. ikke vedtatt regler)

Samlet pensjon – alternative uttakstidspunkt – samtidige uttak

**Liv Berg –
født 1963**

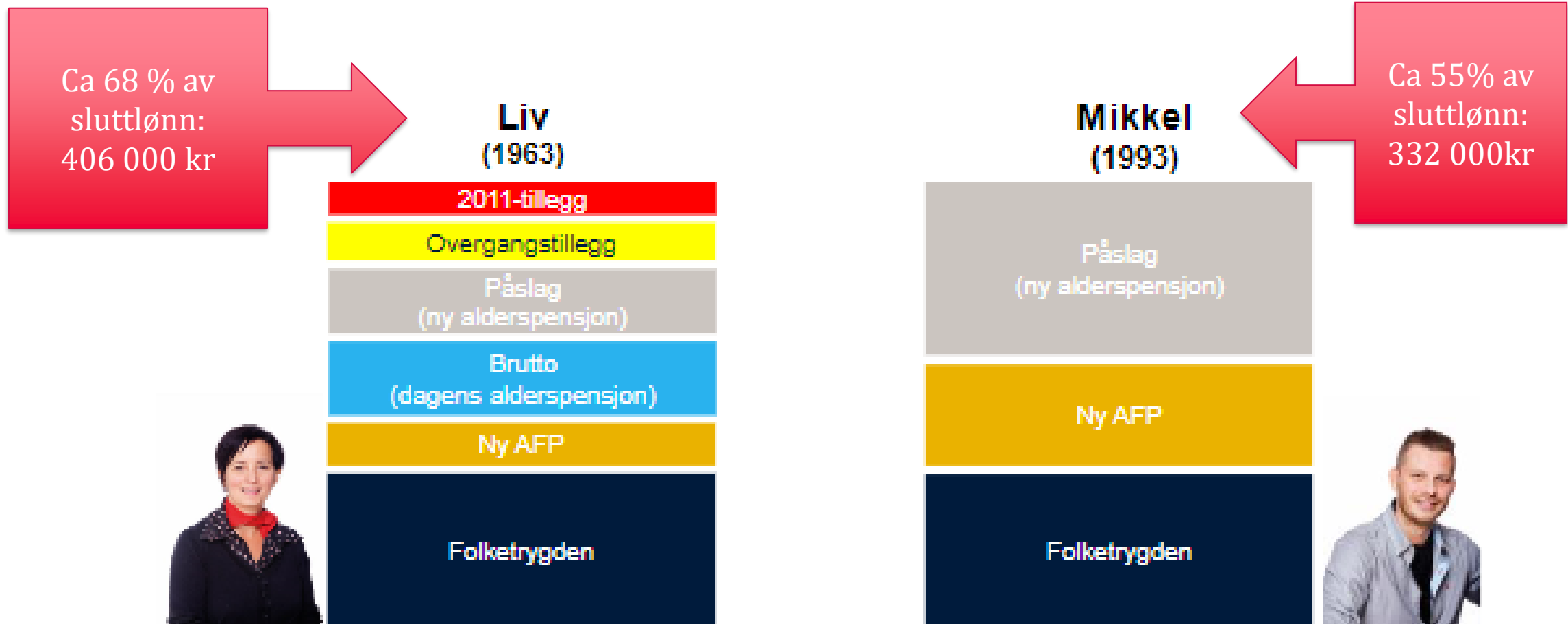

Uttaksalder	62 år	65 år	67 år	70 år
Overgangstillegg	13 302*	14 443*		
AFP	43 031	48 886	53 723	63 044
Påslagspensjon	7 703	13 996	19 233	29 341
Bruttopensjon	41 228	45 851	49 576	58 269
NAV-pensjon	185 002	226 755	261 506	328 380
Sum	290 266	349 911	384 038	479 034
Prosent av lønn**	52,8%	63,6%	69,8%	87,1%

*Overgangstillegg fordrer at man slutter å jobbe og opphører w/ 67 år

SPK REVIDERT
FRA 2019 **550 000 kroner

Overgang til ny pensjonsmodell

Sjekk jevnlig

- Hva er innrapportert til pensjonsordningen/e dine?

Finn informasjon

- www.spk.no
  - Telefon 02775
  - <https://pensjonsbloggen.spk.no/>
- www.klp.no
- Telefon 05554
- <http://www.minpensjon.no>
- <http://www.utdanningsforbundet.no/Hovedmeny/Pensjonist/>

 UTDANNINGS FORBUNDET	Hybrid	Innskudd	Ytelse	Off.pensjon (ny)
Hva er avtalt?	Innbetalingen	Innbetalingen	Utbetalingen	Innbetalingen
Hva blir pensjonen?	Sum innbetaling og regulering / avkastning	Sum innbetaling og avkastning	66% av sluttlønn - inkl. beregnet gammel folketrygd	Pensjons-opptjeningen akkumuleres i en beholdning som reguleres med lønnsveksten
Opptjening	Alle år teller	Alle år teller	Avkortes ved mindre enn 30 års opptjening	Alle år teller
Regulering under opptjening	Avkastning, 0-garanti eller generell lønnsvekst (G)	Avkastning	Individuell lønn	Generell lønnsvekst (som i folketrygden)
Investeringsvalg	Individuelt eller kollektivt	Individuelt eller kollektivt	Kollektivt	Kollektivt
Regulering av pensjoner under utbetaling	Avkastning eller G - 0,75 G	Avkastning	Avkastning opp til 1 G eller G - 0,75 G	G - 0,75 %

	Hybrid	Innskudd	Ytelse	Off.pensjon
Utbetalingstid	Fleksibelt fra 62 - 75 år. Normalt livsvarig, minst til 80 år	Fleksibelt fra 62 - 75 år. Minst 10 år og minst til 77 år	Fleksibelt fra 62 - 75 år. Livsvarig	Fleksibelt fra 62 - 75 år. Livsvarig
Hvem dekker kostnader til forvaltning og administrasjon?	Bedriften dekker alle kostnader - også om den ansatte slutter eller pensjoneres	Bedriften under opptjening, ansatte ved pensjonering eller slutt	Bedriften dekker alle kostnader - også om den ansatte slutter eller pensjoneres	Bedriften dekker alle kostnader - også om den ansatte slutter eller pensjoneres
Hva skjer når du blir utmeldt av ordningen?	Pensjonsbevis på grunnlag av din beholdning + andel av reguleringsfond Avkastning	Pensjonskapitalbevis på grunnlag av din beholdning. Avkastning - kostnader	Fripolise som viser dine opptjente rettigheter ut fra antall år/sluttlønn Lav avkastning	Oppsatt rettighet etter 12 mndr.
Hva skjer med pensjonen når du dør?	Beholdningen går inn i pensjonsfellesskapet. Bidrar til høyere pensjon for de gjenværende	De etterlatte arver beholdningen (hvis det er noe)	Beholdningen går inn i pensjonsfellesskapet. Bidrar til finansiering av ordningen	Beholdningen går inn i pensjonsfellesskapet. Bidrar til høyere pensjon for de gjenværende